

AI-PULSEN RAPPORT 1

Sveriges AI-kompetensgeografi

En datadriven analys av klyftan mellan AI-efterfrågan och kompetensstillgång i Sveriges regioner

April 2026

AI-Pulsen / Lindholm Co AB

3,07

Norrbottnens gap-score (högst i landet)

68%

AI-jobb i storstäderna

37x

Stockholms inpendling vs Luleås

Sammanfattning

Sverige har inte ett generellt AI-kompetensproblem. Vi har ett fördelningsproblem. Den här rapporten korsrefererar data från Arbetsförmedlingen, SCB, och Konjunkturinstitutet för att kartlägga var AI-jobben finns, var kompetensen finns — och var klyftorna uppstår.

Fyra huvudfynd: Norrbotten har landets högsta AI-efterfrågan i relation till sin kompetensbas. Storstäderna koncentrerar 68% av AI-jobben på 19% av befolkningen. Kompetensflödena förstärker obalansen. Pendlingsdata visar att regionerna inte kan kompensera via grannkommuner. Och Sveriges tekniktunga lärosäten ligger alla i storstäderna — kompetensproduktionen förstärker den geografiska koncentrationen.

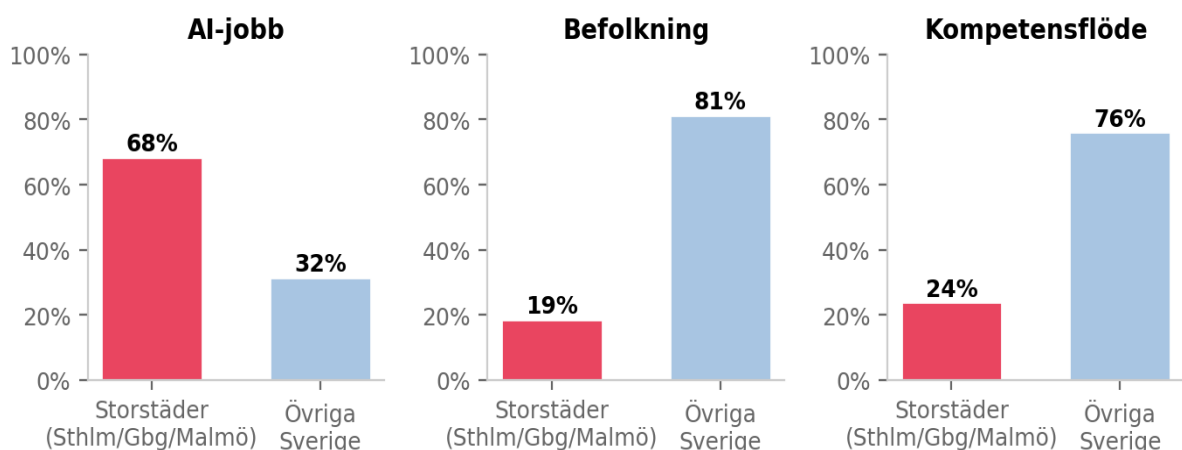
AI är en storstadsfråga — mer än de flesta tror

Stockholm, Göteborg och Malmö står för 68% av alla AI-relaterade jobbannonser i Sverige. De tre storstadsregionerna har knappt en femtedel av befolkningen men över två tredjedelar av AI-jobben.

Det betyder att resten av Sverige — 81% av befolkningen — delar på 32% av AI-jobben. Ungefär 380 annonser på 90 dagar, utspridda på 18 län.

Men det är inte hela bilden. För i de regioner där AI-jobben faktiskt dyker upp möter de en helt annan verklighet än i storstäderna.

Storstäder vs övriga Sverige

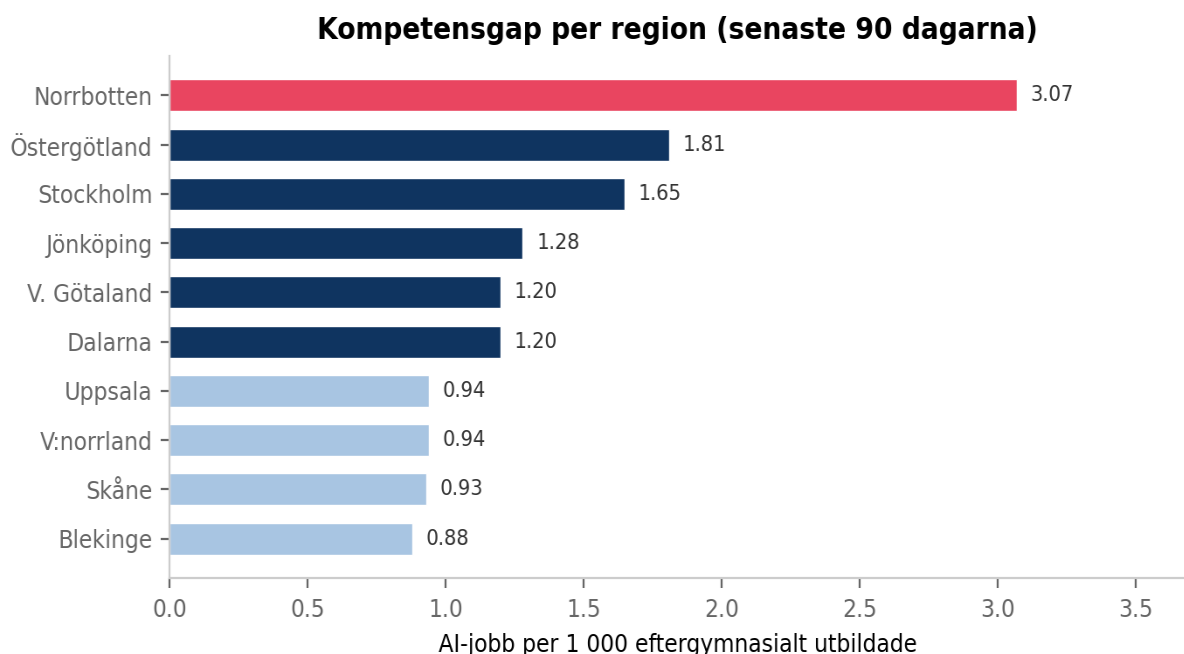

Källa: Platsbanken med AI-klassificering (AI-Pulsens Weighted Scoring Engine). Senaste 90 dagarna.

Norrbotten: Högst efterfrågan i relation till kompetens

När vi mäter antalet AI-jobb i relation till antalet högutbildade framträder ett oväntat mönster. Norrbotten toppar med en gap-score på 3,07 — nästan dubbelt så högt som Stockholms 1,65. Det innebär att Norrbotten har flest AI-jobb per högutbildad invånare i hela landet.

57 AI-annonser på 90 dagar kan låta blygsamt. Men i en region med bara 18 500 eftergymnasialt utbildade invånare och landets näst lägsta utbildningsnivå (38,5%) skapar det en påtaglig brist.

Gap-score = AI-jobb per 1 000 eftergymnasialt utbildade i regionen. Senaste 90 dagarna.

Region: Norrbottens län

AI-jobb (90 dagar): 57 annonser

Eftergymnasialt utbildade: 18 500 (38,5% av arbetskraften)

Gap-score: 3,07 (högst i landet, dubbelt mot Stockholm)

KI arbetskraftsbrist: 56% av arbetsgivare rapporterar brist (Övre Norrland)

Kontext: Massiva gröna industriinvesteringar kräver AI-kompetens som inte finns lokalt

Vem söker AI-kompetens i Norrbotten?

En granskning av de faktiska annonserna visar vilka som driver AI-efterfrågan i regionen. Bilden är tydlig — och avslöjar ett beroendemönster.

Arbetsgivare	Typ	Exempel på roller
Luleå tekniska universitet	Akademi	PhD, Postdoc, Research Engineer i Robotik & AI (WASP)
RISE	Forskningsinstitut	AI Expert, PhD AI-Driven Circular Materials
LKAB	Grön industri	Data Engineer till Data, Analytics & AI
Försäkringskassan	Statlig myndighet	Enhetschefer inom AI och Data i Luleå
Softhouse	IT-konsult	AI Lead till Softhouse i Luleå

LTU står för ungefär en tredjedel av alla AI-annonser i Norrbotten. Utan universitetet hade regionen knappt haft en AI-arbetsmarknad. LKAB:s satsning på Data & AI visar att grön industri börjar efterfråga AI-kompetens — men volymen är fortfarande blygsam. Anmärkningsvärt är att Försäkringskassan aktivt bygger AI-kapacitet i Luleå, ett tecken på att statliga myndigheter kan spela en roll i att decentralisera AI-kompetens.

Jämförelse: Samma mönster i Västerbotten

Västerbotten — hemmaregion för Northvolt och Umeå universitet — visar samma beroendemönster. Umeå universitet dominerar med 14 av 41 AI-annonser senaste halvåret. Skellefteå kommun söker AI-kompetens, men Northvolt syns inte alls i AI-annonsdatan.

Mönstret är strukturellt för hela norra Sverige: universiteten bär upp AI-arbetsmarknaden. Den gröna industrin som motiverar miljardinvesteringarna har ännu inte genererat den AI-efterfrågan som väntat — eller söker sin kompetens via andra kanaler.

Korsvalidering: Samma bild på LinkedIn och Indeed

För att säkerställa att Platsbanken inte ger en skev bild kompletterade vi analysen med en ögonblicksbild av jobbannonser från LinkedIn och Indeed (april 2026, 372 annonser nationellt). Resultatet bekräftar mönstret.

I Norrbotten hittades bara två arbetsgivare med AI-relaterade annonser på LinkedIn: Luleå tekniska universitet och ett konsultbolag. Varken LKAB, Northvolt eller H2 Green Steel annonserar AI-kompetens via någon av de tre undersökta plattformarna.

Det innebär en av tre saker: den gröna industrin rekryterar via headhunters och interna kanaler, de söker internationellt utanför svenska plattformar, eller de har ännu inte nått AI-rekryteringsfasen. Oavsett orsak visar korsvalideringen att Norrbottens

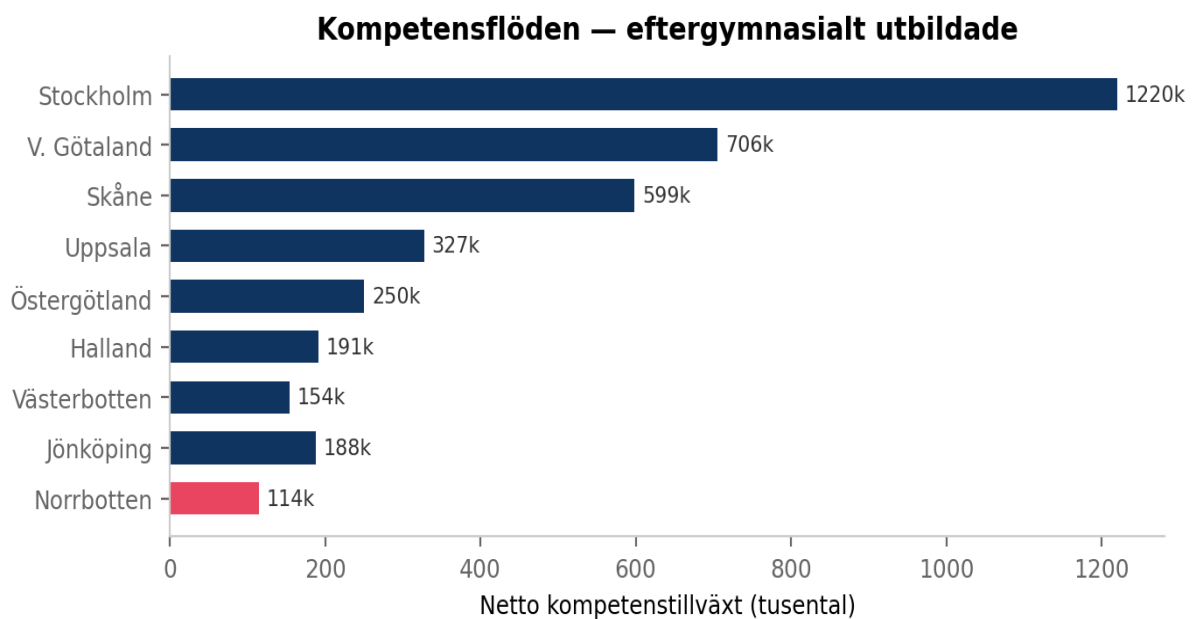
AI-kompetensförsörjning vilar nästan uteslutande på LTU — ett mönster som håller oavsett datakälla.

Kompetensen rör sig — men inte dit den behövs

SCB:s utbildningsflöden visar vart de högtbildade faktiskt tar vägen. Stockholms län drar in över 1,2 miljoner i netto kompetenstillväxt. Västra Götaland 705 000. Skåne 598 000.

Norrbottnen? 114 000 — en bråkdel av storstäderna, trots att det är där den industriella omställningen sker.

Mönstret är tydligt: kompetensen graviterar mot storstäderna, medan regionerna med snabbast växande efterfrågan får minst tillskott.

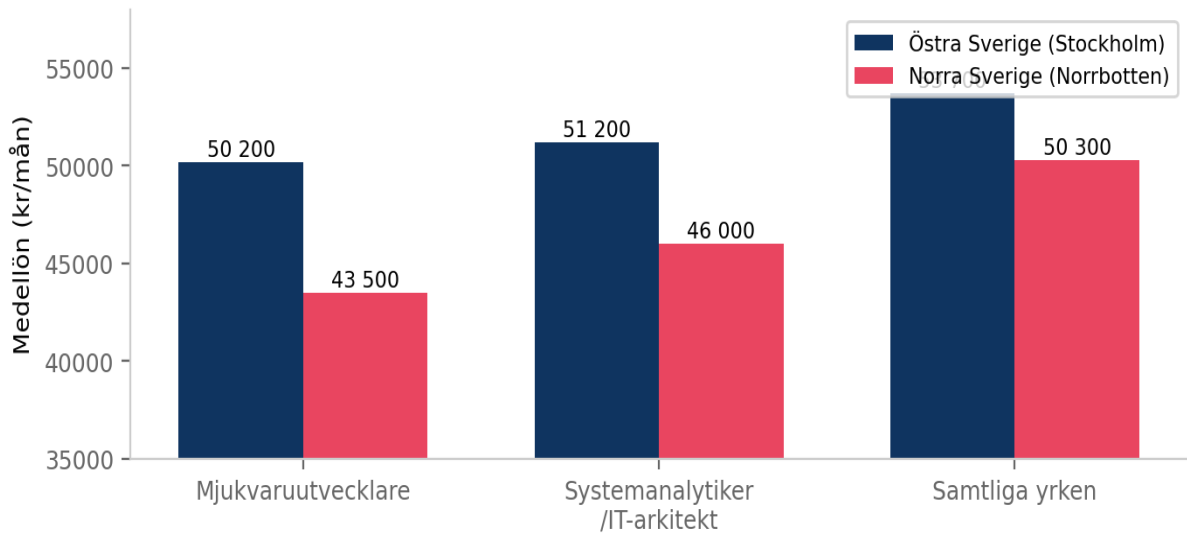
Källa: SCB Utbildningsflöden (U3). Netto kompetenstillväxt av eftergymnasialt utbildade.

Lönegapet: Kan regionerna konkurrera?

En mjukvaruutvecklare i Östra Sverige (Stockholm-regionen) tjänar i snitt 50 200 kr/månad. I Norra Sverige (Norrbottnen) är motsvarande siffra 40 000–43 500 kr. Det är ett gap på 15–20%.

Samma mönster gäller för systemanalytiker och IT-arkitekter: 51 200 kr i öst mot 39 900–46 000 kr i norr. Det innebär att en IT-specialist förlorar 6 000–10 000 kr per månad på att flytta norrut. Det är en strukturell barriär som inga rekryteringskampanjer kan kompensera.

Lönegap mellan regioner – IT-yrken

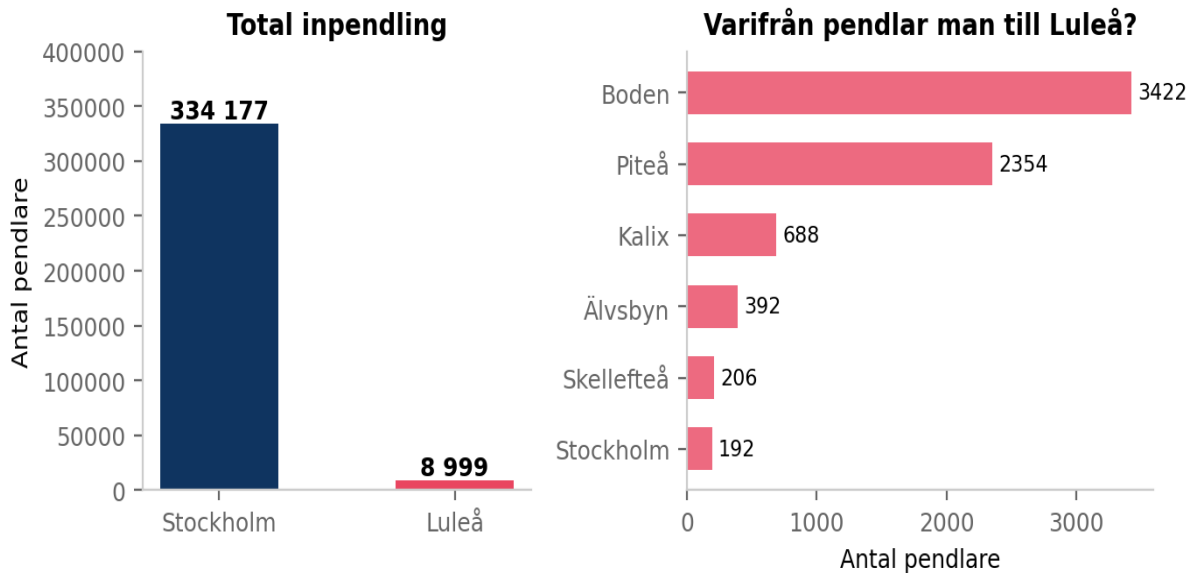
Källa: SCB Lönestrukturstatistik per NUTS1-region, 2024. Genomsnittlig månadslön.

Kan pendling lösa gapet?

En möjlig invändning är att regionerna kan kompensera genom pendling — att AI-kompetens i grannkommuner kan fylla behovet utan att folk behöver flytta. Pendlingsdata från SCB visar att den möjligheten är kraftigt begränsad.

Stockholm tar emot 334 000 inpendlare varje dag. Luleå — Norrbottens nav — tar emot 9 000. Det är 37 gånger mindre. En enda Stockholmsförort (Nacka) skickar tre gånger fler pendlare till Stockholms stad än vad hela Norrbotten skickar till Luleå.

Luleås största pendlingskällor är Boden (3 400) och Piteå (2 350) — kommuner med begränsad egen AI-kompetens. Pendlingsavstånden i norr är för stora och befolkningsunderlaget för litet för att skapa den typ av funktionell arbetsmarknadsregion som storstäderna har.

Källa: SCB Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), pendlingsmatris 2021.

Kompetensproduktionen: Var utbildas framtidens AI-arbetskraft?

En avgörande pusselbit i kompetensgeografin är var de högutbildade faktiskt utbildas. Sveriges tekniktunga lärosäten — KTH, Chalmers, Linköpings universitet, Lunds universitet och Uppsala universitet — ligger alla i eller nära storstadsregionerna. Det är dessa lärosäten som producerar huvuddelen av landets civilingenjörer, datavetare och AI-forskare.

Luleå tekniska universitet (LTU) är det enda större tekniklärosätet i norra Sverige. LTU bedriver stark forskning inom robotik och AI — flera av de AI-annonser vi identifierade i Norrbotten var just från LTU (doktorander och postdocs inom WASP-programmet). Men LTU:s utbildningsvolym är liten jämfört med KTH och Chalmers.

Mönstret förstärker den geografiska obalansen: de regioner som producerar flest tech-utbildade är samma regioner som redan har flest AI-jobb och högst löner. De examinerade stannar eller flyttar till närliggande storstäder. Norrbotten, Jönköping och Dalarna saknar den lokala utbildningsinfrastruktur som krävs för att generera en egen AI-kompetensbas.

KTH (Stockholm): Sveriges största tekniska universitet — civilingenjörer, datateknik, AI-forskning

Chalmers (Göteborg): Stark inom maskininlärning, automation och industriell AI

Linköpings universitet: Högsta etableringsgraden bland civilingenjörer (94,6%), stark inom systemteknik

Lunds universitet (Skåne): Bred teknisk fakultet med koppling till Öresundsregionen

LTU (Luleå): Enda större tekniklärosätet i norr — robotik och AI via WASP, men begränsad volym

Konsekvensen är att kompetensproduktionen i sig driver den geografiska koncentrationen. Utan riktade insatser — som distansutbildning, regionala AI-hub:ar eller incitament för examinerade att flytta norrut — kommer obalansen att bestå.

De tysta AI-regionerna

Östergötland har en gap-score på 1,81 — högre än Stockholm. Jönköping (1,28) och Dalarna (1,20) ligger i nivå med Västra Götaland. Det här är traditionella industriregioner där digitaliseringen skapar en efterfrågan som inte syns i den nationella debatten.

Med 76 AI-jobb på 90 dagar och 42 000 högutbildade har Östergötland en proportionellt högre AI-efterfrågan än både Skåne och Uppsala. Linköping med sin teknikhistoria och Saab-tradition driver troligtvis en del av den bilden.

Slutsats

Sverige har inte ett generellt AI-kompetensproblem. Vi har ett fördelningsproblem. Kompetensen koncentreras till storstäderna. Regionerna med störst behov har minst tillgång. Lönegapet gör det ekonomiskt irrationellt att flytta. Och pendlingsdata visar att de lokala arbetsmarknaderna är för små för att kompensera.

För arbetsgivare i regioner som Norrbotten, Östergötland och Jönköping är utmaningen konkret: den lokala kompetensbasen räcker inte, kompetensflödena rör sig åt fel håll, och lönenivåerna kan inte matcha storstädernas. Rekryteringsstrategierna måste förändras — antingen genom att attrahera talang med andra medel än lön, eller genom att investera i omställning av befintlig arbetskraft.

Det här är den första delen i AI-Pulsens rapportserie om Sveriges AI-arbetsmarknad. I kommande delar undersöker vi hur AI-roller sprider sig bortom IT-avdelningen och vad framväxten av agentisk AI betyder för kompetenskraven.

Datakällor

Arbetsförmedlingen (Platsbanken) — jobbannonser med AI-klassificering via AI-Pulsens Weighted Scoring Engine v1.0. LinkedIn och Indeed — kompletterande ögonblicksbild via JobSpy (april 2026, 372 annonser). SCB Utbildningsflöden (U3) — inflyttare/utflyttare per region och utbildningsnivå. SCB Befolkningens utbildning — utbildningsnivå per kommun. SCB Lönestrukturst Statistik — medianlön per yrke och NUTS1-region. SCB Pendlingsmatris (RAMS) — in- och utpendling mellan kommuner. Konjunkturinstitutet — arbetskraftsbrist per region. Universitetskanslersämbetet (UKÄ) — lärosäten och examinerade.

Metodik

AI-klassificering sker via en poängbaserad scoring engine som viktat förekomst av AI-termer i titel (40p), inledning (25p), brödtext (10p) och kontextuella verb ($\pm 15p$). Sektorspecifika tröskelvärden tillämpas. Gap-score beräknas som antal AI-klassificerade annonser per 1 000 eftergymnasialt utbildade invånare (25–64 år) i regionen.

Begränsningar och transparens

Analysens huvudkälla (Platsbanken) fångar inte annonser som enbart publiceras på LinkedIn, företagens egna karriärsidor eller via rekryteringsbolag. Vi kompletterade därför med en ögonblicksbild från LinkedIn och Indeed som bekräftar samma mönster, men som saknar historisk tidsserie. Det faktiska AI-kompetensbehovet i Norrbotten är sannolikt större än vad datan visar — vilket förstärker snarare än försvagar rapportens slutsatser.